

Internetconsultatie Verplichte Eindtoets

Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag

☎ 070 331 52 52
☎ 070 381 42 81
✉ vbs@vbs.nl

www.vbs.nl

ING 65095
KVK nr. 40407743
BTW nr. NL002877934B01

datum 6 april 2011
kenmerk 600/11.7884/PW/pw
betreft Verplichte eindtoets

Dames en heren,

De VBS, de profielorganisatie voor Verenigde Bijzondere Scholen, wil graag, aanvullend op de internetconsultatie, reageren op het wetsvoorstel Centrale eindtoets en leerling- en onderwijsvolgsysteem primair onderwijs.

De VBS stoort zich aan het accent dat op de „cognitieve vakken” wordt gelegd wanneer wordt gesproken over een verplichte eindtoets. Een verplichte centrale eindtoets biedt slecht een foto van taal en rekenen op één moment; is die foto onscherp dan zal de film met daarop alle mogelijkheden van een kind nooit meer worden teruggedraaid. De VBS is het daarom niet eens met het wetsvoorstel alle leerlingen in groep 8 van de basisschool een uniforme CITO eindtoets voor taal en rekenen te laten maken.

Een verplichte eindtoets is ook onnodig, omdat met behulp van de wettelijk vastgestelde referentieniveaus de normen waar leerlingen aan moeten voldoen, al in kaart worden gebracht. Door de nadruk te leggen op een verplichte eindtoets voor onderdelen van taal en rekenen, zal al snel enkel naar dit doel worden toegewerkt en zal het verkrijgen van het complete beeld van de mogelijkheden van een kind naar de achtergrond worden gedrongen. Een leerkracht wordt op deze manier in zijn professionele vakuitoefening in zijn hemd gezet.

Het verplicht stellen van één centrale uniforme eindtoets is bovendien in tegenspraak met het voorstel alle scholen te verplichten te werken met een zelf te kiezen leerlingvolgsysteem. Het verplicht werken met een leerlingvolgsysteem als zodanig is overigens akkoord, mits van bovenaf slechts kwalitatieve kaders worden vastgesteld waaraan een dergelijk systeem moet voldoen. De scholen moeten de vrijheid behouden op basis van hun eigen visie gerelateerde onderwijsinvulling een keuze te maken. Hierbij moet

worden opgemerkt dat het werken met een leerlingvolgsysteem een compleet beeld geeft van de mogelijkheden van een leerling op basis waarvan een 'warme' overdracht naar de school voor VO kan plaatsvinden hetgeen een eindtoets overbodig maakt.

De minister zegt dat 85 procent van de scholen nu al vrijwillig de citotoets gebruikt. Door de toets verplicht te stellen voor honderd procent wordt afbreuk gedaan aan de ruimte die in het op de vrijheid van onderwijs gebaseerde Nederlandse onderwijs bestel bestaat voor eigenzinnigheid en pedagogisch ondernemerschap.

De verplichtstelling van de CITO eindtoets maakt van het CITO een bij wet geregelde monopolist voor onderwijstoetsen, waardoor aanbieders van andere toetsen, die bv beter bij scholen passen, die tekenen voor de brede vorming van een kind, in de knel komen. Hoe wordt vanuit de EU eigenlijk tegen deze vorm van marktverstoring aangekeken en hoe combineert het CITO straks de uitvoering van deze taak van gesubsidieerde monopolist met haar commerciële activiteiten? Is dit niet een vorm van een hybride organisatie (op publieke taak- en de commerciële marktgericht) waar de politiek nog niet zo lang gelden juist mee heeft afgerekend?

De inperking van de ruimte voor verscheidenheid is slecht voor de variëteit in het onderwijs met als gevolg een afgedwongen uniformering waardoor er voor ouders, kinderen en leerkrachten straks minder te kiezen valt . Ook scholen die geen regulier, strikt klassikaal georganiseerd, onderwijs bieden, kijken naar resultaten en prestaties van hun leerlingen. Deze scholen willen echter meer dan een focus op de 'zaakvakken' rekenen, taal en spelling. Ze werken aan de ontwikkeling van een kind in de volle breedte en zijn ervan overtuigd dat zij op deze manier met hun leerlingen ook bij de zaakvakken juist betere resultaten bereiken. Zij hebben daartoe vaak een eigen methode ontwikkeld om de opbrengsten te toetsen, elkaar te visiteren en om op basis van de uitkomsten daarvan te reflecteren op hun professioneel handelen en om waarnodig tot bijstelling daarvan te komen

Met vriendelijke groet,

mr. S.J. (Simon) Steen
algemeen directeur VBS